

عنوان مقاله:

ارزیابی حریم امن شهری در ارتباط با آسیب پذیری لرزه ای مورد شناسی: شهرهای استان یزد

محل انتشار:

فصلنامه جغرافیا و آمایش شهری-منطقه ای، دوره 2، شماره 4 (سال: 1391)

تعداد صفحات اصل مقاله: 14

نویسندگان:

دکتر صفر قائدرحمتی - دکتری تخصصی- جغرافیا و برنامه ریزی شهری، دانشگاه یزد-گروه جغرافیا

روح الله قانع باقی - دانشجوی کارشناسی ارشد جغرافیا و برنامه ریزی شهری

خلاصه مقاله:

گسترش فیزیکی بی برنامه شهرها، بدون در نظر گرفتن وضعیت و جهت گسل ها، احتمال قرارگیری شهرها را در پهنه لرزه خیز بالا می برد؛ به این ترتیب در صورت وقوع زمین لرزه باعث ایجاد خسارات مالی و انسانی بیشتری پدید می آید. در این مورد تعیین حریم امن شهرها و رعایت آن می تواند در کاهش خسارت های ناشی از زمین لرزه موثر باشد. ایجاد امکانات امداد رسانی از جمله ایستگاه های آتش نشانی، مراکز پلیس و مراکز بهداشتی و درمانی با گسترش فیزیکی شهر سخت تر، پر هزینه تر و زمان بر است. این مقاله از جمله پژوهش های کاربردی است که با توجه به موقعیت شهرها و گسل ها، در پی تعیین حریم امن شهری در ارتباط با آسیب پذیری لرزه ای است. محدوده مورد مطالعه شهرهای استان یزد می باشد. به این منظور ابتدا وضعیت زمین شناسی و زلزله خیزی و سپس ویژگی های جمعیتی و شهرنشینی استان مورد بررسی قرار گرفته و در نهایت با دو روش متفاوت: الف- استفاده از استانداردهای موجود (حریم امن گسل ها با کمینه و بیشینه استاندارد، ۱۰۰۰-۳۰۰ متر). ب- استفاده از داده های ۱۰۰ سال اخیر، موقعیت شهرها و شعاع فاصله از گسل ها در ارتباط با زلزله های احتمالی، حریم امن شهری مشخص شده است. نتایج پژوهش بیانگر آن است که، قسمت عمده ای از استان یزد در پهنه خطر نسبی پایین و متوسط قرار می گیرد و پهنه های با خطر بالا، شهرهای جنوب، شرق و شمال شرق استان را در بر می گیرد. لزوم رعایت حریم امن گسل ها در شهرهای ندوشن، هرات، مروست، تفت، بهاباد، دیهوک و عشق آباد بیشتر باید مورد توجه قرار گیرد. از نظر وضعیت شهرنشینی، ۲۱/۷۴ درصد شهرها و ۷/۶۳ درصد جمعیت شهرهای استان در پهنه خطر بالا قرار دارند. با پیش بینی هایی که در مورد جمعیت شهرهای استان انجام شده است، آشکار شده که تمرکز شهری در استان در حال افزایش است و جمعیت آسیب پذیر نیز بیشتر می شود. با توجه به شعاع فاصله از گسل ها در ارتباط با زلزله های احتمالی و با توجه به زلزله های تاریخی، تمامی شهرهای استان در شعاع مناسبی قرار گرفته اند. این موضوع به معنای امن بودن شهرهای استان در برابر خطر زلزله نیست زیرا با روش اول (استانداردهای موجود) خلاف این موضوع اثبات شد. در ضمن این پژوهش نشان داد که تنها اکتفا به داده های تاریخی (در این پژوهش دوره ۱۰۰ ساله بررسی شده) نمی تواند ضامن ایمنی شهرها در برابر زلزله باشد.

کلمات کلیدی:

حریم امن شهری، آسیب پذیری لرزه ای، شهرهای استان یزد

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1484408>

